

הגמרא מביאה שלושה מקרים בנידון אומדן הדעת של האשה בדבריה אל המקדש:

- א. מעשה באדם אחד שהיה מוכר טבעות ושרשראות, ובאה אשה אחת וביקשה שיביא לה שרשרת אחת. אמר לה אותו המוכר: אם אתן לך שרשרת ללא תשלום תתקדשי לי? אמרה האשה: נתון נתן (בכפילות, כמו 'תביא תביא'). אמר רב חמא שאינה מקודשת (לא כלום הוא).
- ב. מעשה באדם שהיה שותה יין בחנות, ובאה אשה אחת וביקשה ממנו שיתן לה כוס אחת. אמר לה האיש: אם אתן לך כוס, תתקדשי לי בה? אמרה לו האשה: השקה תשקיני (בכפילות). אמר רב חמא שאינה מקודשת (לא כלום הוא).
- ג. מעשה באדם שהיה משליך תמרים מהדקל, ובאה אשה אחת וביקשה שישליך לה שני תמרים. אמר לה האיש: אם אשליך לך תתקדשי לי? אמרה לו האשה: השלך תשליך, כלומר תביא (בכפילות). אמר רב זביד שאינה מקודשת (לא כלום הוא).

הגמרא מסתפקת האם היא איננה מקודשת משום הלשון הכפולה או לא, וכך נחלקו האמוראים (שם ט.):

איבעיא להו: הב אשקי ושדי, מהו? אמר רבינא: מקודשת. רב סמא בר רקתא אמר: תגא דמלכא! אינה מקודשת. והלכתא: אינה מקודשת.

רבינא סובר, שלשון הכפילות חושפת כך שהאשה רוצה את היין ללא שום תנאים, נתון נתן וכו'. אך אם אין היא כופלת, יכול להיות שהיא מתרצה לקבל את היין גם עם התנאי. רב סמא חולק ואומר "תגא דמלכא! אינה מקודשת", ומבאר רש"י (ד"ה תגא) נשבע בכתר המלך, שאינה מקודשת!

ויש לשאול מדוע אינה מקודשת? ועוד למה לו להזכיר את כתר המלך?!

'תגא דמלכא' הינו ביטוי מיוחד שמוזכר רק פעם אחת בש"ס, ע"כ ננסה בענ"ד להבין מה משמעות ביטוי זה לאור הסוגיא.

ביארו התוספות (ד"ה כל) שהיה צורך בכל שלושת המקרים הללו, משום שלא מועיל קידושין באופן הנ"ל לא באכילה ולא בשתייה ולא בשאר דברים בעולם. כלומר, בין דברים שבתוך גוף האדם, שיש להם משמעות חיותית. ובין דברים שמקשטים את חיצוניות האדם, סוף סוף אינה מקודשת באותה לשון כפולה.

יש לברר מדוע שהלשון היא לא כפולה כגון "הב אשקי ושדי" אינה מקודשת? וביארו הראשונים (תוס', מאירי ועוד) שמשום שביקשה בתחילה תכשיט או לשותות או לאכול, אך לא להתקדש- ולכן איננה מקודשת. עוד הוסיף הרמב"ם שהיה לה אפשרות פשוט לומר כן אני רוצה להתקדש, ואז תהיה מקודשת, אך אם אמרה "הב אשקי ושדי" היא בעצם אומרת משהו אחר, וזה לשונו (אישות פ"ד ה"ה):

היה מוכר פירות או כלים וכיוצא בהן באת אשה ועמדה ואמרה לו תן לי מעט מאלו ואמר לה אם אתן לך תהי מקודשת לי, אם אמרה הין ונתן לה הרי זו מקודשת, אבל אם אמרה לו תן לי מהן או השלך לי או דברים שעניינם לא תשחק עמי בדברים אלו אלא תן בלבד ונתן אינה מקודשת.

כלומר, אם המשיכה את השיחה בנקודה הראשונה, אין היא מקודשת- למרות שלא כפלה את דבריה. הרשב"א (ד"ה תגא) הוסיף שהיא לא ענתה לו על השאלה, והתייחסה רק לרצונה. כלומר, יש שני נושאים בשיחה:

א. **רצונה** לאכול או לשתות (או התכשיט).

ב. **רצון** הבעל לקדש אותה.

רבינא מסיק, שרק הכפילות בעצם דוחה את רצון האיש. אך אם התרצתה ואמרה "הב אשקי ושדי" אזי היא מסכימה להתקדש, בעד אותו מאכל או משקה או התכשיט. אך בא רב סמא בצורה חריפה ואומר 'תגא דמלכא' כלומר, כתר המלך, אינה מקודשת.

אולי יש לבאר את הדברים עפ"י פנימיותם. כידוע ספירת הכתר, הינה בחינה של הרצון העליון. הכתר מונח על ראשו של האדם- מעליו, וע"כ מתחלק לשתי בחינות. מצד אחד הוא מעל האדם, מאידך הוא מחובר בו. כך הרצון של האדם מופיע בשני אופנים: א. חיצוני. ב. פנימי. הרצון החיצוני- מבטא דבר שהאדם פשוט רוצה. הרצון הפנימי- מבטא את הסיבה שהאדם רוצה.

כתר באופן החיצוני שלו מבטא רצון עליון כללי, אך שהוא כתר שמחובר למלך, הוא מחובר אל הפנימיות של הרצון.

נראה לענ"ד שכך צריך לבאר את דברי רב סמא, **הרצון החיצוני של האשה רוצה לשתות יין או לאכול תמרים, והיא מוכנה גם לומר תביא (על מנת להתקדש)- אך הכל נשאר בחוץ! אומר רב סמא, תגא דמלכא! כתר המלך! כלומר, הרצון בקידושין אסור שיהא חיצוני בלבד, אלא מחויב הוא להיות רצון פנימי, הסיבה שהיא אומרת כן זה לקידושין- ורק אז תהיה מקודשת!**